

Türk Yazınından Seçilmiş ÇOCUKLAR İÇİN ŞİİRLER

Memet Fuat (1926, İstanbul-19 Aralık 2002, İstanbul) Asıl adı Mehmet Fuat Bengü. 1946'da Haydarpaşa Lisesi'ni, 1951'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Öğretmenlik, çevirmenlik, muhabirlik, inşaatlarda mimar yardımcılığı gibi işlerde çalıştı. 1960'ta De Yayınevi'ni kurdu. 1964-75 arasında *Yeni Dergi*'yi çıkardı. Bir önceki yılda çıkmış yazı, öykü ve şiirlerden yaptığı seçmelerle *Türk Edebiyatı* adlı yıllıklar düzenledi (1963-72). Çocukluğundan beri süregelen spor tutkusunu, yaşadığı çevredeki çocukları sporculuğa yönlendirme yolunda değerlendirdi. 1972-80 arasında voleybol erkek milli takımlarına antrenörlük etti. 1979-82 arasında Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi'nde öğretim görevlisi olarak voleybol dersleri verdi. 1980-83 arasında *Yazko Edebiyat* dergisini yönetti. 1981'de Adam Yayınevi'nin yerli yayıncı editörü oldu. 1987'de emekliye ayrıldı. 1985'te yayımlanmaya başlayan *Adam Sanat* dergisinin genel yayın yönetmenliğini 1999'a kadar sürdürdü. Yazılarında ağırlıklı olarak düşünce özgürlüğü, hoşgörü üzerinde duran, çağdaş Türk şiiriyle yakından ilgilenen Memet Fuat, 1959'da dergilerde çıkan yazılarıyla Ataç Eleştirisi Armağanı'nı, 1961'de *Düşünceye Saygı* adlı kitabının birinci basımıyla Türk Dil Kurumu Deneme-Eleştiri Ödülü'nü kazandı. *Çağdaşımız Makyavel* adlı kitabıyla 1992 Sedat Simavi Ödülü'nü Gülten Akın'la paylaştı, 1995'te Kültür Bakanlığı "Kültür ve Sanat Büyük Ödülü"nü, 1996'da Edebiyatçılar Derneği Onur Ödülü Altın Madalyası'nı aldı. 2004-2011 yılları arasında adına "Eleştiri-İnceleme-Deneme-Yayıncılık-Genç Şiir" dallarında "Memet Fuat Ödülleri" verdi.

Başlıca yapıtları: *Aşk ve Sümsüklükböcek* (1946, öyküler, Tuna Baltacıoğlu ile); *Yaşadığımız* (1951, roman); *Düşünceye Saygı* (1960, denemeler); *Tiyatro Tarihi* (1961); *Türk Edebiyatı* (1963-72, yıllıklar, 10 kitap); *İlkokul Çocukları İçin Şiirler* (1968, antoloji); *Yunus Emre* (1976); *Şinasi* (1977); *Pir Sultan* (1977); *Karacaoğlan* (1977); *Ahmet Haşim* (1977); *Tevfik Fikret* (1979); *Çağım Görebilmek* (1982, denemeler); *Voleybol* (1983, Mehmet Bengü adıyla); *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi* (1985); *Unutulmuş Yazılar* (1986, denemeler); *Çağdaşımız Makyavel* (1992, denemeler); *Seçilmiş Çeviri Şiirler* (1992, antoloji); *Dünya Yazınından Seçilmiş Kısa Oyunlar I-II* (1993); *Dünya Yazınından Seçilmiş Kısa Öyküler* (1993); *Türk Yazınından Seçilmiş Çocuklar İçin Şiirler* (1993, genişletilmiş 2. basım); *Türk Yazınından Seçilmiş Denemeler* (1993); *Türk Yazınından Seçilmiş Eleştiri Yazıları* (1993); *Düşünceye Saygı* (1994, denemeler, genişletilmiş ikinci basım); *Eleştiri Sorumluluğu* (1994, denemeler); *İki Yönlü Yazlaşma* (1995, denemeler); *Konuşan Toplum* (1996, denemeler); *Dağlarda Yüreğim* (1996, denemeler); *Özgünlük Avı* (1996, denemeler); *Her Yer Tiyatrodur* (1997, eleştiriler); *Gölgede Kalan Yıllar* (1997, anılar); *Sömürsüz Bir Dünya* (1998, denemeler); *Çoğunluğun Gücü* (1998, denemeler); *Duyumsanmayan Karanlık* (1998, denemeler), *Yaşadığımız* (1998, roman, yeni yazım); *Bir Ayrılışın Öyküsü* (1998, öyküler); *Biçemden Biçeme* (1999, denemeler); *Yaşlı Bir Şaire Mektuplar* (1999, denemeler); *Nâzım Hikmet: Portreler* (2001); *Tartışmalar* (2001); *Aydınlar Sözlüğü* (2001); *Köroğlu* (2001); *A'dan Z'ye Nâzım Hikmet* (2002); *Konuşmalar* (2002); *Yazarlığın Eteklerinde* (2002, anı); *Toplum ve İnsan* (2002); *İncelemeler* (2002); *Kitap Eleştirileri* (2002); *Nasrettin Hoca Fıkraları* (2002); *Dadaloğlu* (2002); *Sana Deliler Gibi* (2002, kısa roman); *Ölinceye Kadar I-II* (2003, günce); *Adlin* (2003, anlatı).

*Memet Fuat'ın
YKY'deki kitapları:*

- Düşünceye Saygı (1994)
Eleştiri Sorumluluğu (1994)
İki Yönlü Yozlaşma (1995)
Özgünlük Avı (1996)
Unutulmuş Yazılar (1997)
Her Yer Tiyatrodur (1997)
Duyumsanmayan Karanlık (1998)
Biçemden Biçeme (1999)
A'dan Z'ye Nâzım Hikmet (2002)
Gölgede Kalan Yıllar (2013)
Nâzım Hikmet - Yaşamı, Ruhsal Yapısı, Davaları,
Tartışmaları, Dünya Görüşü, Şiirinin Gelişmeleri (2015)
Nâzım Hikmet Üstüne Yazılar (2017)

İlkgençlik:

- Karacaoğlan (1995)
Yunus Emre (1995)
Ahmet Haşim (1999)
Şinasi (1999)
Pir Sultan Abdal (1999)
Güzelin Yararlısı - Seçme Denemeler (2014)
Türk Yazınından Seçilmiş - Çocuklar İçin Şiirler (2017)

Türk Yazınından Seçilmiş Çocuklar İçin Şiirler

Derleyen
Memet Fuat

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4773
Dođan Kardeř - 758
—İlkençlik—

Türk Yazınından Seçilmiş - Çocuklar İçin Şiirler
Derleyen: Memet Fuat

Editör: Murat Yalçın
Düzeltili: Cennet Türker

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat: 2 34310 Haramidere / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 12026

1. baskı: Adam Yayınları, İstanbul, 1968
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Ocak 2017
ISBN 978-975-08-3877-4

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2016
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İÇİNDEKİLER

Küçüklere Birkaç Söz • 11

Kuş ve Bulut – O. Rifat, O. Veli • 13

NÂZİM HİKMET • 15

[Dörtnala gelip Uzak Asya'dan] • 17

Japon Balıkçısı • 18

Kızçocuğu • 20

ASAF HÂLET ÇELEBİ • 21

İnsanlar • 23

Şehir • 24

Tahtadan Yaptığım Adam • 25

Şefkat • 26

Şamandıra Baba • 27

Kedi • 28

CAHİT SITKI TARANCI • 29

Robenson • 31

Öyle Dalmışım ki • 32

Çocukluk • 32

Müjde • 33

RIFAT ILGAZ • 35

Ođlum • 37

Uyusun da Büyüsün! • 43

Çocuklarım • 44

BEDRİ RAHMİ EYUBOĐLU • 45

Hele Bir Başlasın • 47

Ođlum Mehmede • 48

Bir Yaz Geçti • 49

Taze Taze • 49

7 Tane Erik Ağacı • 50

Pul Pul • 52

ORHAN VELİ • 53

[Gemliđe doğru] • 55

Deniz • 56

Asfalt Üzerine Şiirler • 57

Ağacım • 58

Saka Kuşu • 58

Robenson • 59

Rüya • 59

İnsanlar • 60

Bayram • 60

Gözlerim • 61

Harbe Giden • 61

Ne Kadar Güzel • 62

Gemilerim • 62

Kızılçık • 63

Bir İş Var • 63

Kapalı Çarşı • 64

[Deli eder insanı] • 65

Pırpırlı Şiir • 66
Gün Olur • 66
Dalgacı Mahmut • 67
İçerde • 67

OKTAY RİFAT • 69

Şükür • 71
Hayranlık • 71
Yıldızlar • 72
Ekmek ve Yıldızlar • 72
İskele • 73
Manzara • 73
Vazife • 74
Uçaklar • 75
Su Gibi Geçen Günler • 75
Nanoç'un Çocukluk Resmi • 76
Pencere • 76
Ölümsüz • 77
XXXI • 77

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA • 79

Gökanne • 81
Korkuluk Üstüne İki Şiir • 82
Turgut • 83
Aysel'in Geldiği Günler • 83
Ağaçlarım • 84
Komşumuzun Kumrusu • 84
Koyunlarla Çoban Çocuklar • 85
Toprak Kız Masalı • 86
Bitkilerin Oyunu • 87
Anneme Verdiğim Söz • 87

Dağla Kuş • 88

Acıkmak • 89

Besinler • 90

Gezi • 91

Çocuk Kuş • 93

Rahatlık • 94

MELİH CEVDET ANDAY • 95

Serçe • 97

Ağaçların Yukardaki Yaprakları • 97

Ellerimiz Gibi • 97

Bir Misafirlğe • 98

Alışamadım • 98

Gökyüzü Haritası • 98

Bir İlkbahar Şiirine Başlangıç • 99

Tohum • 100

Düzenli Dünya • 101

Bu Gelen Gün • 102

Bize Bağlı • 102

BEHÇET NECATİGİL • 103

Yıldızlarda Uyku • 105

Mavi Işık • 106

Yıldızlar • 107

Ekmek Kırıntıları • 108

Dörtlü Yonca • 109

Evcik • 110

Tahta, Kürsü, Çocuklar • 112

Çocuklar • 114

Fıkra • 114

Yeni Yıla Girenken • 115

Üç Turunçlar • 116

Duman • 118

Hesaplar • 120

Korku • 121

CAHİT KÜLEBİ • 123

Hikâye • 125

Uçak Yolculuğu • 127

Mehmet Ali • 128

Mehmet Ali'nin Beşiği Sallanıyor • 129

İşte Şu Gördüğüm Deniz • 130

Özgürlük • 131

Yağmur • 132

Otobüs • 132

Rüzgâr • 133

Sonbahar Geliyor • 134

Çocuklar - I • 135

Çocuklar - II • 136

Kuşun Hikâyesi • 137

Zerdali Ağacı - I • 139

Zerdali Ağacı - II • 140

Farenin Ölümü • 141

Ayrılış Şöleni

Ağaç – O. Rifat, O. Veli • 142

Büyüklerle Birkaç Söz • 143

Yayın notu:

Önceki baskılarda yer alan Ziya Osman Saba'nın "Çocuk Gülüşleri", "İyi İnsanlar", "Patik Yap, Kunduracı", "Bir Yer Düşünüyorum" ve "Çocuklar Bakıyorlar" adlı şiirleri, izinlerinin alınamaması nedeniyle, bu baskıda bulunmamaktadır.

Küçüklere

Birkaç Söz

Bu kitaptaki şiirleri Türk yazınının en usta şairlerinden sizler için seçtim. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nınkiler bir yana, ötekiler hep büyükler için yazılmış. Ama seve seve okuduğunuz *Don Kişot* da, *Güiver'in Yolculukları* da, *Robenson* da büyükler için yazılmış kitaplardır. Çok örnekleri var bunun: Çocuklar büyükler için yazılmış bazı kitaplardan bambaşka tatlar, kendilerine göre anlamlar çıkarmasını biliyorlar. Büyükler için yazılmış bu şiirleri de çok seveceğinize, onlardaki çocuksuluğun, temizliğin tadını büyüklerden daha kolay çıkaracağınıza inanıyorum.

Bu şiirlerden beğendiklerinizi sınıflarınızda, okul toplantılarınızda okurken bir şeye çok dikkat etmelisiniz. Okuma kitaplarınızdaki "manzume"ler gibi okunamaz bunlar. Tıpkı konuşur gibi okunmaları gerekir. Hiç acele etmeden, bağırmandan, tane tane, özentisiz, yapmacıksız – düpedüz konuşur gibi.

Türk yazınından sizler için böyle pek çok derleme yapılabilir. Yazınımda çocukların tadına varabilecekleri daha nice güzellikler var.

Memet Fuat

KUŞ VE BULUT

Kuşçu amca!
Bizim kuşumuz da var,
Ağacımız da.
Sen bize bulut ver sade
Yüz paralık.

Oktay Rifat - Orhan Veli

NÂZİM HİKMET

(Selanik, 14 Ocak 1902 – Moskova, 3 Haziran 1963)

Türk şiirinde özgür koşuğun öncüsüdür. Siyasal eylemleri, yapıtlarında savunduğu devrimci düşünceler yüzünden uzun yıllar cezaevlerinde yattı, yurt dışında yaşadı. Şiirleri sekiz cilt olarak yayımlanmaktadır.

Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim.

Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak
bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim...

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim...

JAPON BALIKÇISI

*Denizde bir bulutun öldürdüğü
Japon balıkçısı genç bir adamdı.
Dostlarından dinledim bu türküyü
Pasifik'te sapsarı bir akşamdı.*

Balık tuttuk yiyen ölür.
Elimize deęen ölür.
Bu gemi bir kara tabut,
lumbarından giren ölür.

Balık tuttuk yiyen ölür,
birden değil, ağır ağır,
etleri çürür, dağılır.
Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize deęen ölür.
Tuzla, güneşle yıkanan
bu vefalı, bu çalışkan
elimize deęen ölür.
Birden değil, ağır ağır,
etleri çürür, dağılır.
Elimize deęen ölür...

Badem gözlüm, beni unut.
Bu gemi bir kara tabut,
lumbarından giren ölür.
Üstümüzden geçti bulut.

Badem gözlüm beni unut.
Boynuma sarılma, gülüm,
benden sana geçer ölüm.
Badem gözlüm beni unut.

Bu gemi bir kara tabut.
Badem gözlüm beni unut
Çürük yumurtadan çürük,
benden yapacağın çocuk.
Bu gemi bir kara tabut.
Bu deniz bir ölü deniz.
İnsanlar ey, neredesiniz?
Neredesiniz?

KIZÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kâat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı,
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.